

Latvijas Republikas Valsts prezidenta kanceleja Prezidenta preses dienests

Pils laukums 3, Rīga-50, LV-1900, tālr. 7092122, fakss 7320404,
prese@president.lv, www.president.lv

Latvijas Valsts prezidentes Vairas Vīķes - Freibergas runa Preču zīmes "Kvalitatīvs Latvijas produkts" jubilejas pasākumā Rīgā, 2003.gada 17.septembrī

Godātais Rozes kungs,
Godātais Žimanta kungs,
Latvijas lauksaimnieki un ražotāji,
Cienījamie klātesošie,

Patiesi priecājos piedalīties šajā pasākumā, kuru kupli pārstāv Latvijas lauksaimnieki, pārtikas ražotāji, tirgotāji un citi ar lauksaimniecības nozari saistīti ļaudis. Šodien, preču zīmes „Kvalitatīvs Latvijas produkts” jeb „zaļā karotīte” jubilejā īpaši vēlētos sveikt tos, kuri šo preču zīmi ir ieguvuši un izmanto. Ceru, ka nākotnē aizvien pieaugs „karotītes” produktu klāsts, jo šī zīme simbolizē labo sadarbību starp Latvijas zemniekiem, pārstrādātājiem un pārtikas ražotājiem.

Kā jau Žimanta kungs sākumā minēja, esmu ar prieku pieņēmusi aicinājumu kļūt par Latvijas lauksaimniecības tirgus veicināšanas programmas patronesi, jo esmu pārliecināta par Latvijas lauksaimnieku un ražotāju labajām nākotnes izredzēm gan pašu mājās, gan arī Eiropā un pasaulē. Latvijai, kļūstot par Eiropas Savienības dalībvalsti, mūsu valstī ražoto produktu kvalitāte un konkurētspēja būs aizvien aktīvāk un pārliecinošāk jāpierāda starptautiskajos tirgos. Tādēļ Latvijas lauksaimniecības tirgus veicināšanas programma šobrīd ir īpaši aktuāla.

Es ticu, ka ar mūsu kopīgām pūlēm, spēkiem un izdomu padarīsim Latvijas lauksaimniecību vēl konkurētspējīgāku un spēsim izmantot visas tās iespējas, ko Latvijai paver dalība iekšējā ES tirgū. Esmu gatava nākt talkā lauksaimniekiem un pārtikas ražotājiem, kur vien tas nepieciešams un iespējams, un ne tikai ES, bet tālu pāri tās robežām.

Palikušas vēl tikai dažas dienas līdz tam vēsturiskajam brīdim, kad Latvijas iedzīvotājiem gan pilsētās, gan laukos tiks dota iespēja, balsojot referendumā par Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā, noteikt pašiem savu nākotni. Šī izvēle noteiks mūsu turpmākās attīstības tempus un iedzīvotāju labklājības izaugsmi – vai mēs ar nākamā gada maiju iesim to pašu attīstības ceļu, ko nu jau izvēlējušās 24 Eiropas valstis, vai arī mēs nobīsimies, paliksim malā, un skaidrs, ka tad tas mūsu attīstības tempus bremzēs.

Otrā varianta gadījumā īpaši smagi ciestu tieši lauksaimniecība, jo tad mēs nākamo triju gadu laikā nevarētu saņemt vairākus simtus miljonus latu atbalstam laukiem un tiešajās subsīdijās, un līdz ar to jūtami atpaliktu no mūsu kaimiņvalstīm, kuras starplaikā varēs šos līdzekļus saņemt un izmantot lauksaimniecības modernizēšanai un attīstīšanai. Turklāt lauksaimniecību, līdzīgi kā citas nozares, negatīvi ietekmētu arī sagaidāmais tautsaimniecības attīstības tempu kritums.

Ir jāsaprot, ka Eiropas Savienībā lauksaimniecībai tiek pievērsta vislielākā sabiedrības uzmanība, jo lauksaimniecības politikai tiek tērēta vairāk nekā puse kopīgā ES budžeta. Tādas valstis kā ASV, piemēram, uzskata, ka tas nav normāli, bet ES saprot, ka tas ir arī dzīvesveids, nacionālās kultūras sastāvdaļa. Lauksaimniecība un lauki ir Eiropas simbols: vai kāds var iedomāties Eiropas Savienību bez franču zemnieka un 300 siera

šķirnēm vai bez Bavārijas zemnieka govīm Alpu pļavās, Holandes, Šveices šokolādes? Patreizējie aprēķini liecina, ka, iestājoties ES, kopā ar valsts puses līdzfinansējumu Latvijas lauksaimniecības un lauku attīstības atbalsts palielināsies vismaz 3,5 - 4 reizes. Šie argumenti ir klajā pretrunā ar eiroskeptiķu bieži izplatīto viedokli, ka iestāšanās Eiropas Savienībā radīs draudus un atpalcību Latvijas lauksaimniecībai. Bailēm ir lielas acis, bet es turpretim aicinu ar lielām acīm skatīties uz faktiem. Tie saka, ka Eiropas Savienībā būs labāk. Punkts.

To, ka spējam aizstāvēt savas nacionālās intereses un to, ka lauksaimniecība ir un būs vienmēr aktuāla tēma Latvijā, pierāda tā lielā uzmanība, kas tika veltīta lauksaimniecībai Latvijas sarunās ar ES, kuru laikā panācām sev daudz labvēlīgākus rezultātus daudzos svarīgos jautājumos, nekā to varēja sagaidīt. Jā, bija jācīnās, es biju tur klāt un varu to apliecināt, bet tika sasniegti būtiski panākumi. Un to mēs vēlamies arī nākotnē – lai mēs varētu piedalīties un lemt, nevis pasīvi reaģēt uz to, ko lems citi. Labs piemērs ir iegūtais tiešo subsīdiju un ražošanas kvotu palielinājums, kur Latvija panāca, ka ES palielina savu piedāvājumu par 50 procentiem, kas nav izdevies nevienai citai dalībvalstij, kā arī, panāktie īpašie nosacījumi (pārejas periodi) uzņēmumiem, kas neeksportē savus ražojumus uz ES un saimniecībām, kas specializējušās bioloģiskajā lauksaimniecībā. Panāktie nosacījumi ļaus mūsu valsts lauksaimniecībai attīstīties, palielināt mūsu produkcijas kvalitāti un konkurētspēju.

Eiropas Savienība paver labas attīstības perspektīvas Latvijas laukiem un lauksaimniecībai. Šobrīd mums ir jābūt skaidriem par savu izvēli un jāsāk gatavoties tiem svarīgajiem uzdevumiem, kas saistīti ar Eiropas Savienības finansiālā atbalsta saņemšanu un maksimāli pilnvērtīgai izmantošanai. Latvija ir noteikusi prioritātes ES līdzekļu izmantošanai. Tām jāpalīdz veicināt visas valsts līdzsvarota attīstība, uzņēmējdarbība un inovācijas, jārisina cilvēkresursu problēmas un nodarbinātības jautājumi, infrastruktūra un lauku attīstība, kā arī lauksaimniecības un zivsaimniecības attīstība.